

PRIVREMENE MJERE NA BRODU

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje br. II Pž-367/90-2 od 14. 02. 1990.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Veljko Vujović, mr. Pave Dević

Ne može se zahtijevati privremena mjera osiguranja potraživanja na način da vjerovnik zahtijeva predaju stvari (broda) o kojemu teče s dužnikom sudski spor — Za rješavanje o privremenim mjerama prema brodovima nadležan je sud koji rješava plovidbene sporove — Za privremenu mjeru osiguranja potraživanja izdavanjem zabrane dužniku da otuđeni brod daje u zakup te da obavlja i druga ograničenja raspolaganja osnovnim sredstvima, zahtjev, da bi bio prihvaćen, mora biti određen prvenstveno u pogledu predmeta na koji se zahtjev odnosi — Pored toga, da bi zahtjev bio prihvaćen, potrebno je da vjerovnik učini vjerojatnim postojanje svoga potraživanja i dokaže vjerojatnim postojanje opasnosti da će mu, ako privremena mjera osiguranja ne bude izdana, dužniku, spriječiti ili znatno otežati naplatu svojega potraživanja.

Od poduzeća luke, kao jedinstvenoga poduzeća, referendumom se odvojila radna organizacija nadležna za iskorištavanje plovnih objekata, prvenstveno remorkera. Između poduzeća luke i odvojene radne organizacije nastao je spor. Poduzeće luke zahtijeva da mu odvojeni pogon preda na upotrebu dio osnovnih sredstava koja i matičnom poduzeću trebaju za obavljanje lučke djelatnosti. Radi se prvenstveno o remorkerima. Do okončanja spora tužitelj zahtijeva izdavanje privremenih mjera. Prvenstveno traži da mu se predaju odgovarajuća osnovna sredstva, a ako se odbije, da se kao privremena mjera zabrani tuženiku otuđenje, davanje u zakup, i ostala ograničenja raspolaganja odnosnim sredstvima, koja su predmet spora.

Prvostepeni okružni sud je dio spora koji se odnosi na odlučivanje o raspodjeli imovine ustupio osnovnom sudu udruženoga rada, dok je o privremenim mjerama sam meritorno odlučivao.

Prvostepeni sud je odbio zahtjev za određivanje privremenih mjera.

Drugostepeni sud je prihvatio odluku prvostepenoga suda o odbijanju zahtjeva za predaju spornih osnovnih sredstava, a za dozvolu osiguranja

potraživanja ukinuo je prvostepeno rješenje, i stvar vratio na ponovno raspravljanje.

Razlozi drugostepenoga suda su ovi:

Ovaj drugostepeni sud, ispitujući pobijano rješenje, u dijelu, u kojem je odbijen kao neosnovan prijedlog vjerovnika za zabranu otuđenja i davanja u zakup plovila, a u granicama žalbenih razloga iz članka 365. stav 2. ZPP-a u vezi s članom 381. ZPP-a i članom 14. ZIP-a, nalazi, da je u tom dijelu pobijano rješenje doneseno uz apsolutno bitne povrede odredaba postupka iz člana 354. stav 2. točka 13. ZPP u vezi s članom 14. ZIP-a.

Prema odredbama članova 35. i 38. ZIP-a koje se shodno primjenjuju i u postupku osiguranja potraživanja, rješenje, mora, uz ostalo, sadržavati sredstva i predmet izvršenja i druge podatke potrebne za provođenje izvršenja.

U konkretnom slučaju, vjerovnik je u svom prijedlogu (na stranici 9. spisa) postavio ovakav zahtjev: »Određuje se privremena mjera zabranom protupredlagatelju da otuđi (proda ili da u zakup) bilo koje od osnovnih sredstava (remorkere, plovne dizalice, pilotske i privezivačke čamce, opremu iz lučkog kontrolnog centra i slično)«.

Prema nalaženju ovoga drugostepenoga suda, ovakav prijedlog, nije određen pa stoga nije podoban da bi se po njemu moglo postupati.

Vjerovnik je morao točno navesti i to individualizirano svako plovilo i druge predmete za koje traži zabranu otuđenja i davanja u zakup.

Stoga je prvostepeni sud trebao najprije u smislu članka 109. ZIP u vezi s čl. 14. ZIP pozvati vjerovnika da svoj prijedlog ispravi i dopuni tako da bi sud mogao dalje postupati.

Kako to nije učinjeno, nego je u izreci pobijanoga rješenja odlučeno o tako neodređenom zahtjevu, to je i izreka postala nerazumljiva i zbog toga se ne može ispitati.

Time je počinjena apsolutno bitna povreda odredaba postupka iz točke 11. stava 2. članka 354. ZPP-a u vezi s članom 14. ZIP-a.

Valjalo je stoga, na temelju člana 369. stav 1. ZPP-a, u vezi s članom 14. ZIP-a, u tom dijelu prvostepeno rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak da otkloni navedene bitne povrede, tako, što će vjerovnika, pozvati, po članu 199. ZPP-a u vezi s članom 14. ZIP-a, da uredi svoj prijedlog prema odredbama članova 35. i 38., 267. i 268. ZIP-a i odredbama člana 186. stav 2. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, pa će tek tada moći pristupiti odlučivanju o osnovanosti prijedloga vjerovnika za izdavanje privremene mjere osiguranja.

Ukoliko se navedene procesne smetnje otklone, i sud pristupi odlučivanju o osnovanosti prijedloga, treba imati u vidu, da se, privremena mjera osiguranja potraživanja, izdaje pod uvjetom da vjerovnik učini vjerojatnim postojanje svoga potraživanja, a iz spisa bi proizlazilo da je to učinio, i do-

kaže vjerojatnom postojanje opasnosti da će mu, ako se privremena mjera osiguranja ne izda — dužnik spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja, time što će svoju imovinu odnosno sredstva otuđiti, prikriti ili na drugi način njima raspolagati (član 267. u vezi s članom 265. ZIP-a i člancima 979. ZPUP-a u vezi s članom 186. ZPUP-a.

Ističe se da je u članu 268. stav 1. točka 1. ZIP-a izričito predviđena, kao jedna od privremenih mjera osiguranja i zabrana otuđenja i opterećenja pokretnih stvari na koje se odnosi potraživanje, a i čuvanje tih stvari.

Iz spisa proizlazi da ovdje postoji i subjektivna opasnost, tj. nakana od strane dužnika da optereti plovila davanjem u zakup kao i otuđenje prodajom plovila, a što je vidljivo iz žalbi priloženoga telefaksa strane tvrtke iz Norveške kojom nudi primanje u zakup broda »Rijavec«, a potom zaključuje ugovore o prodaji toga plovila.

Tek po nadopuni postupka, u iznesenom smislu vodeći računa o dokazima iz prijedloga, moći će se donijeti nova pravilna odluka.

Veljko Vujović, sudac Privrednog suda Hrvatske

Summary

TEMPORARY MEASURES OVER A VESSEL

Yugoslav Law does not recognize a temporary measure for a delivery of a vessel to the creditor during Court proceedings. The jurisdiction for decisions on temporary measures is the responsibility of the Admiralty Court. It is necessary to identify the subject of the measure if the petitioner is asking for a temporary measure restricting the owner either from hiring or disposing of the vessel. The petitioner should also make probable the existence of his claim and give sufficient evidence about damage which might occur to him if the temporary measure is not granted.